

DELI KURT

ATSIZ

YAYIN NU: 1738

EDEBÎ ESERLER: 892

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI

SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-625-408-162-0

www.otuken.com.tr

otuken@otuken.com.tr

1. Basım: 1958

82. BASIM

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul

Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Kapak Tasarımı: Mahmut Doğan

Kapak Resmi: Mustafa Öner

Dizgi-Tertip: Ötüken

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: ANA BASIN YAYIN GIDA İNŞ. SAN. VE. TİC. A.Ş

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk.

Güven İş Merkezi No:6/13, Bağcılar / İstanbul

Sertifika Numarası: 20699 Tel: (0212) 446 05 99

İstanbul - 2021

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

ESRARLI KADIN

ÜSTÜ ÖRTÜLÜ bir kağrı, gecenin karanlığı içinde ağır ağır ilerliyordu. 1403 yılının sonlarıydı ve dondurucu bir rüzgâr ortalığı kasıp kavuruyordu. Genç ve gürbüz bir atlı, kağrının önünden, ardından, yanından giderek, öküzleri idare ediyor, arada sırada kırbacını sırtlarında şaklatıyordu.

Kuşkulu bir hali vardı, ikide bir arkasına bakarak gözlerini zifiri karanlığa dikmesi bir şeyden çekindiğini gösteriyordu.

Yol bir karış çamurdu ve durmadan sulu kar yağıyordu.

Kalın kepeneğine sarılmış olan atlı, bu ağır gidişten huylanıyordu. At üstünde her zaman hızlı gitmeğe alışmış, diz boyu karda bile, çabuk yürümenin yolunu bulmuş bir insan olarak böyle yavaş gidişten bunaldığı belliydi. Fakat onu asıl bunaltan, gidişin yavaşlığı, gecenin karanlığı ve soğuğu, ömründe ilk defa bir kağrıyı götürüşteki acemiliği değildi. Geriden gelecek birilerinden çekindiği anlaşılıyordu. Kepeneđine sarınmasında kendisini korumaktan çok, aralıksız yağın sulusepken altında yay kirisinin gevşememesine çalışan bir mânâ vardı. Sadağını ve yayını, kepenek altında dikkatle tutuyordu.

Bir aralık, geriden sesler işitir gibi oldu. Kağrı tekerleklerinin gıcirtısı iyi dinlemeğe engel olmasın diye arabayı durdurdu. Gerileri dinledi. Ses yoktu. Geniş bir soluk aldı. Aynı zamanda kağrının içinden bir kadın sesi duyuldu:

- “Çakır Ağa!”

Atlı, büyük bir saygı ile karşılık verdi:

- “Buyur sultanım!”

- “Neden durduk?”

Çakır bir saniye düşündü. “Ses duyar gibi oldum” demedi. Tehlike ihtimalinden bahsetmek istemediği anlaşılıyordu. Gür sesiyle:

- “Atımın üzengi kayışını düzelttim sultanım.” diye cevap verdi.

Arada bir susma oldu. Sonra içerden tekrar kadının sesi geldi:

- “Daha çok gidecek miyiz?”

Çakır, gözlerini gökyüzünde dolaştırarak şunları söyledi:

- “Gecenin yarısını geçtik. Gün doğmadan varırız sultanım!”

Kağnıdaki kadının çok düzgün bir konuşması ve ahenkli bir sesi vardı. Çakır, birkaç saniye bekledi. Yeniden ses gelmeyince kağnyı yürüttü; fakat bir defa daha arkasına bakmadan da kendini alamadı...

*

* *

Bu genç atlının bir eşkıya saldırısından çekinmediği belliydi. Böyle bir kış gününde bu yörelerde eşkıya dolaşmazdı. Onun daha büyük bir tehlikeden endişe ettiği anlaşılıyordu. Bu sonsuz yollarda, gecenin bu vaktinde, kağnıdaki kadınla tek başına giden atlının, karşısına çıkacak veya ardından yetişecek olanlar kaç kişi olursa olsun, onlarla bir ölüm dirim çarpışmasına girmekten çekilmeyeceği de belliydi. Kendisini değil, kağnıdaki kadını düşünüyordu.

Arabanın dört ucundaki ikişer arşınlık direklerin yanları ve tepesi kalın keçelerle sımsıkı kapatılmıştı. İçerideki kadın, keçe duvarlı küçük bir odada oturuyor ve bu oda-

ya dışardan kar ve soğuk sızamıyordu. Kağınının döşemesine kalın şilteler konmuş, üzerine halılar yerleştirilmişti. Kadın, sırtında ve yanlarında yastıklar olduğu halde bu soğuk gecede meçhulden gelip, meçhule doğru gidiyordu. Omuzlarında ve dizlerinde de yün örtüler vardı. Bu şekilde üç kişinin sıkışık olarak oturabileceği kağın odasının kalanını bir iki sandıkla bir iki yiyecek torbası dolduruyordu.

Zaman ilerledikçe rüzgâr artıyordu. Biraz önceki sulu-sepken şimdi kuşbaşı kar olmuştu. Öğleden beri aralıksız yürüyen öküzlerde yorgunluk belirtileri başlamıştı. Çakır, ömründe ilk defa bir kağın yürütüyor, öküz yediyordu. Hayvanlar yavaşladıkça yahut ona yavaşladılar gibi geldikçe kamçısını indiriyor, hattâ bazan atının üstünden onları tekmeliyordu. Fakat öküzler bildiklerinden şaşmıyor, ezeli ve ebedî ağırlıklarıyla battal battal yol almakta devam ediyordu.

Çakır'ın gözleri, bir aralık ileride hafif bir ışık görür gibi oldu. Hattâ bu ışık, hareket de ediyor gibi geldi. O zaman kepeneğinin altındaki yayına el attı. Sadağınan bir ok çekerek gözlerini ışığa dikti.

Işık kaybolmuştu.

Sonra tekrar, fakat bu sefer başka bir noktadan gözük-tü. Çakır, kaşları çatılarak bakıyordu. Işık tekrar yok oldu. Üçüncü seferinde bir değil, birçok ışık birden peyda oldu. Biri ikisi parlarken ötekiler sönüyor, bazan hepsi birden parlıyor, sonra birlikte kayboluyor, tekrar yanıyorlardı.

Çakır, gülümsedi. Anlamıştı; karşıda ışık falan yoktu. Uykusuzluktan gözüne ışıklar gözüküyordu. Uykusuz ve yorgun savaş günlerinde de birkaç defa böyle olduğunu hatırladı.

Şimdi de yorgun ve uykusuzdu. Bir gün önce hiç uyu-mamıştı. Bu ikinci gece de sabaha yaklaşıyordu.

Yorgunluk ve kağındaki kadını düşünmekten doğan üzüntünün ağırlığı ile bir türlü hızlı yürümeyen öküzlerin verdiği öfke kendisini bitirmişti.

İşte şimdi deminki ışıklardan eser yoktu. Bütün ova-yı kar bürümüştü. Sonsuz bir beyazlığın içinden gidiyorlardı. Yol iz kaybolmuştu ama yolu şaşırımlarına imkân yoktu. Karış karış bildiği bu yerlerde yolu kendisi şaşırırsa bile, atı şaşırmasdı. Bu düşünceyle can yoldaşı olan sevgili atının ıslak yelesini okşadı.

*

* *

Havada henüz bir ağarma olmadığı halde Çakır, sabahın yaklaştığını anladı. Biraz önce, yanından geçtikleri bir tümsekle üstündeki üç ağaç da köye varmak üzere olduklarını bildiriyordu. Kağındaki kadına bu müjdeyi vermek aklından geçtiyse de hemen bundan caydı. Uyumuş olabildi. Yahut kendi seslenmesinden heyecanlanabilirdi.

Çakır, şimdi öküzlerin daha yavaş yürümelerine müsaade ediyordu. Çünkü yavaş hareket edilirse tekerlekler gıcırdamıyordu. Çakır'ın köye gürültüsüzce varmak istediği anlaşılıyordu. Herhalde üç bin, bilemedin dört bin adım sonra, varmak istedikleri yere erişeceklerdi.

Sona yaklaşmakta olanların sabırsızlığı Çakır'ın da yüreğini sarmağa başlamıştı. İçinden bine kadar saymağa karar verdi... Saydı.

Bir bin daha... Fakat bu sefer beş yüze gelmeden sayıyı şaşırdı. Beyni düşüncelerle dolup taşıyordu. Göğe ve ufuklara baktı. Belli belirsiz bir ağartı başlamıştı. Birden canlandı ve gülümsedi. Çevik bir hareketle atından atladı. Arabanın önüne geçti. Bir eliyle öküzlerin boynuzlarından tuttu: Şimdi onları daha ağır yürütüyor, hiç ses çıkarmasına çalışıyordu. At, kendi kendine ve uysal adımlarla

sahibini takibediyordu. Bu sırada, kağındaki kadın, yavaşça seslendi:

- “Geldik mi Çakır Ağa?”

Çakır gözleri bir köy evine çevrilmiş olduğu halde cevap verdi:

- “Geldik sultanım!”

Bu “sultanım” kelimesi gayet yavaş söylenmişti. Önünde durdukları ev tek başına, köyün en kıyısındaki evdi. En yakın evden bile elli adım uzaktaydı. Asıl köy daha biraz ileride başlıyordu. Kırk evlik bir köydü.

Çakır, kağınyı kapıya kadar yaklaştırarak durdurdu. Çevresine şöyle bir baktıktan sonra kapıyı tıkırdattı. Bekledi.

Bütün köyde derin bir sessizlik vardı. Sabırsızlıkla yeniden ve daha kuvvetle vurdu; dinledi. İçeride bir kıpırdama vardı. Bir daha vurdu. Yürüyen birinin ayak sesleri yaklaştı ve bir kadın sesi duyuldu:

- “Kim o?”

Çakır, ağzını kapıya yaklaştırarak cevap verdi:

- “Aç ana, benim...”

- “Çakır! Sen misin?”

- “Evet...”

Kapı açıldı ve orta yaşlı bir kadın, hayretle genç adama baktıktan sonra kağınyı görerek sordu:

- “Konuk mu var Çakır? Bu zamanda neye geldin?”

Çakır, elini dudaklarına götürerek, sus işareti verdikten sonra yavaşça:

- “Işığı yakıp yardıma gel...” dedi.

Kadın, eve girerken kendisi de kağınyı yaklaşıp arkadaki keçe perdeyi araladı. Sırtındaki kepenegini çıkararak karların üzerine attıktan sonra kağındaki sandıklardan birini kavrayarak kepenegün üzerine oturttu:

- “Eve girelim sultanım!” dedi.

İçerideki kadın, yavaş hareketlerle şiltenin üzerinden keçe perdeye kadar yaklaştı. Çakır, elini uzatmıştı:

- “Sandığa basarsanız sultanım...” dedi.

Sandığı bir merdiven gibi kullanan kadın ağır ve ihtiyatlı hareketlerle, Çakır’ın elinden tutmuş olduğu halde indi. Üç dört adımda kapıdan girdi. Yaktığı mumu tutarak ortalığı aydınlatan ev sahibinin kılavuzluğu ile yürüyüp sedire oturdu. Gülümseyen bir yüzle: “Hoşgeldin konuk” diyen ev sahibine: “Hoş bulduk bacım.” cevabını verdikten sonra kimsenin duymayacağı kadar yavaş bir sesle: “Allaha hamdolsun.” diye söylendi.

Çakır, bu sırada büyük bir çabuklukla iş görüyordu: İlk önce kağındaki sandıklarla torbaları sedirin yanına taşıdı. Sonra öküzlerle atını ahıra çekti.

Bu evde Satı Kadın, iki yaşındaki oğlu ile birlikte oturuyordu. Çakır’ın sütanası olan ve onun tarafından sahibi bir ana kadar sevilen Satı Kadın komşu Türkmen oymağından bu köye otuz yıl önce gelin gelmişti. Şimdi kırk beş yaşında, sağlam, dinç ve iyi yürekli bir kadındı. Büyük oğlu Niğbolu Savaşında, kocası da Ankara Savaşında şehit olmuşlardı. İki kızını evlendirip gurbete göndermiş, bu evde iki yaşındaki küçük oğlu Evren’le yalnız kalmıştı. Bir dileği Evren’i “Sipahi” yapmaktı. Kocası ve büyük oğlu Azap olarak orduya gitmişler, Azap olarak ölmüşlerdi. Ama sipahilik başkaydı. Bu bakımdan sutoğlu Çakır’a bayılırdı.

Satı Kadın bunları düşünürken Çakır’ın sesini duydu:

- “Ana! Yiyeceğimiz vardı ama iki gündür sıcak bir yemeğe hasret kaldık. Bize bir tarhana çorbası yapar mısın?”

Çakır bu sıcak yemeği kendisi için değil, konuk için istiyordu. O itiraz etmesin diye böyle konuşuyordu.

Kadın zaten ocağı yakmağa hazırlanıyordu. Kucağında odunlar ve çıra vardı. Çakır, yaklaşarak yavaşça:

- “Ana, hem işini gör, hem de biraz beni dinle,” dedikten sonra yavaşça bir şeyler fısıldadı. Satı Kadın’ın gözleri açılmıştı:

- “Ne diyorsun Çakır?” diye mırıldandı.

Çakır yine yavaşça bir şeyler söyledikten sonra:

- “Ana! Bana Kur’an üzerine and ver.” dedi ve koynundan bir Kur’an çıkardı.

Sütana, onu alıp öperek başına koydu. Evin en uzak köşesine, konuğun gözünden tamamıyla saklı bir yerine gittiler. Kadın, Kur’an’a el basarak yemin etti.

Çakır, yeniden bir şeyler söyledi ve:

- “İşte bunun için kalamam. Çorbayı dahi içemeyeceğim. Köy uyanmadan gitmeliyim.” dedi.

Birlikte konuğun yanına döndüler. Çakır, saygılı bir durum almıştı:

- “Sultanım!” dedi. “Bana izin ver. Her şeyin gizli kalması için hemen gitmem lâzım. Anamın ağzı sıkıdır. Güvenilecek kadındır. Kur’an’a el basarak da and verdi. Her emrini yerine getirecektir. Ben ilk fırsatta yine geleceğim. Allahaismarladık...”

Bunları söyleyerek ilerledi. “Sultanım” diye söz ettiği kadının eteğini öptü ve “Bir emrin var mı?” diye sordu.

Mumun titrek ışığında yüzü solgun görünen ve asık bir çehre taşıyan bu güzel ve çok genç kadın, yanındaki deri torbanın içinden küçük bir kese çıkararak uzattı:

- “Bunu al Çakır Ağa! Lâzım olur!” dedi. “İyiliğini ve sadakatini unutamam. Allah yardımcın olsun. Üzerimizdeki büyük hakkını helâl et.”

Bu sözler o kadar büyük bir vakar ve hüznün içinde söylenmişti ki Satı Kadın’ın gözleri yaşardı. Çakır da üzgündü. Uzatılan keseyi alarak onun arzusunu yerine getirdi. “Helâl olsun!” dedi. Tekrar eteğini öperek sütanasına döndü. Onun da elini öptükten sonra hızla evden çıktı.

Çakır, evden çıkarken yalnız küçük bir yiyecek torbası almıştı. Çabuk adımlarla ahıra yürüdü. Deminden beri biraz samanla oylanmış olan atına bir avuç arpa verdikten sonra dışarı çıktı. Sipahi atı öyle bol yem yiyemezdi.

Gün ağarıyor, lapa lapa kar yağıyordu. Bir sıçrayışta atına atladı. Geldiği yola yöneldi, uzaklaştı. Biraz sonra sonsuz ovada kayboldu.

BALÂ HATUN

ÇAKIR'ın, gizlice sütanasının evine getirdiği genç kadın, bir tehlikeyi önlemek için böyle saklanıyordu: Amasya Beği Şadgeldi Paşa'nın küçük yeğeni olan Balâ Hatun, Yıldırım Bayazıd'ın oğullarından İsa Beğ'in haremiydi. Sel gibi kahraman kanının aktığı, Türkün Türkü kırdığı o korkunç Ankara meydan savaşından sonra Yıldırım Bayazıd tutsak düşüp kendi canına kıyınca, oğulları, Osmanlılarının göreneğine uyarak beğlik dâvasına kalkmışlar, birbirlerine karşı gelmişlerdi. Büyük şehzade Süleyman Beğ Edirne'de, ortanca şehzade İsa Beğ Bursa'daydı.

Osmanlı ülkesinde Bursa ve Edirne; iki başkent olduğu için devletin başına ancak bu şehirleri elde etmekle geçilebilirdi. İsa Beğ böyle düşünüyordu. Ancak şu var ki kendisi, ağasını tanımadığı gibi küçük kardeşleri de kendisini tanımamışlardı. Çaresiz vuruşacaklardı.

İsa Çelebi de öyle yapmış, vuruşmuştu. Fakat talih kendisine hiç yâr olmuyordu. Sipahisi pek az olduğu gibi, babasının en değerli devlet adamlarından hayatta olanlar da kardeşlerinin yanında kalmışlardı.

Bir iki çarpışmanın yenilmeyle bitmesi, hemen tek başına denilecek şekilde dağdan dağa kaçışlar İsa Beğ'de bir kaygı yaratmıştı. Talihin kendisine güler yüz göstermeyeceğini bir önsezi ile anlıyordu. Nihayet emanetini verir, ebedî sükûna kavuşurdu. Bir Osmanoğlu olarak bundan

hiç de çekinmiyordu. Onu düşündüren şey başkaydı: Büyük bir aşkla sevdiği Balâ Hatun üç dört ay sonra dünyaya bir çocuk getirecekti. Bu çocuk erkek olur ve kendisi de dâvayı kaybederse kardeşleri bu çocuğu sağ bırakmazlardı. Bu, değişmez, merhametsiz bir kanundu.

İsa Beğ, işte bu doğmamış çocuğu ve onun öldürülmesiyle sevgili evdeşi Balâ Hatun'un duyacağı korkunç kederi düşünüyordu. Onu saklamalı, emniyete almalıydı. Bunu yaparsa hem daha kıyasıya döğüşebilecek, hem de ölürse gözü arkada kalmayacaktı.

İsa Beğ, günün birinde padişah olması muhtemel bir şehzade olduğu için siyasî ve tedbirli düşünmeğe daha çocukluğundan beri alıştı. Balâ Hatun'u öyle birisine emanet etmeliydi ki hem ağzı sıkı, hem gözü pek olmalı, üstelik de dikkati, kendi üzerine çekmeyecek durumda bulunmalıydı. Kendi adamları arasında bu kıratla ancak Çakır vardı. Henüz çok gençti ama sadakatin ve fedakârlığın örneği bir yiğitti; fakat tanınmış değildi. Karasi Sancağında tımarlı bir sipahiydi. Ankara Savaşındaki binlerce bilinmedik kahramandan birisi de oydu. Havadaki mevhum noktaları bile vuran keskin nişancı Çağataylılara karşı kalkanı ile kendisini koruduğu gibi, savaşın harman edildiği kanlı bir yerinde de bir defa kılıcıyla İsa Beğ'i kurtarmıştı.

Hele Aksak Temür Beğ'in, Türkistan'a dönüşünden sonra Yıldırım'ın oğulları birbirine düştüğü zamanki kavgalar... İşte Çakır ne özü mert olduğunu bu sırada ortaya dökmüştü. Yıldırım Bayazıd'ın oğlu Mehmed Beğ'le yapılan o talihsiz vuruşmada Çakır olmasaydı belki de İsa Beğ şimdi yaşamayacaktı.

Onun, bir tahta köprü başında durarak Mehmed Çelebi askerleriyle tek başına bir vuruşması vardı ki destanlara geçse yeri idi. İsa Beğ, yaralı, yorgun atı ile Çakır'ın kazandırdığı zaman sayesinde uzaklaşıp kurtulabilmiş, Çakır

da, kendisini suya atarak akıntının yardımıyla selâmete ulaşmıştı.

Çakır, güvenilir bir adamdı.

*

* *

Çarpışmaların durulduğu, Mehmed Beğ ordusunun çekildiği günlerin birinde İsa Beğ, Çakır'ı yanına çağırmış, mahzun bir yüzle şöyle demişti:

- “Çakır! Şimdilik tehlikeden uzak gibi görünürüz. Fakat, benim içime doğuyor: Sonum iyi olmayacak. Kendimi değil, hatunumu düşünüyorum. Yüklüdür. Birkaç ay sonra bir çocuğumuz doğacak. Osmanlı'nın töresini biliyorsun. Benim başıma bir şey gelir, sonra da bu çocuk erkek doğarsa onu yaşatmazlar. O zaman Balâ Hatun perişan olur. Bunu önlemek lâzım. Bu da Balâ Hatun'un hiç kimsenin bilmediği bir yere saklanmasıyla olur! Benim böyle bir yerim yok. Osmanoğlu olduğum için nereye gitsem tanınırım. Acaba sen onu emniyetli bir yere saklayamaz mısın? Senin tımarının bulunduğu köyde bir ev sağlayamaz mıyız?

Çakır, biraz düşünmüş, sonra:

- “Bu bakımdan benim köyüm o kadar emniyetli sayılmaz, beğ!” demişti. “Çünkü ben de köyün tımarlısı olduğum için orada tanınırım. Fakat sütanamın köyü oldukça sapidır. Evi köyün kıyısında, kendisi de Türkmen' dir. Biraz sıkıştı mı, aşirete sığınır. Hem de sütanam ağzı sıkı kadındır. Balâ Hatun'u oraya götürelim.”

İsa Beğ biraz düşünmüş, sonra bu teklifi kabul etmişti. İki başbaşa verip Balâ Hatun'u nasıl kaçırıp saklayacaklarını tasarlamışlardı. Bu işi ikisinden başka kimse bilmeyecekti. İsa Beğ, dikkati başka yere çekmek için bir askerî yürüyüş gösterisi yapacak, kendi buyruğundaki yerlere bu şekilde fermanlar, buyrultular gönderecekti.

Mevsim güzdü. Yağmurların başladığı, soğğun arttığı böyle bir zamanda yüklü olduğu için fazla korkuya kapılmaması gereken bir kadını tehlikeler arasından sıyrarak uzak bir köye götürmek güç işti. Fakat güç müç, bu iş yapılacaktı.

Çakır, eşkin atına atladığı zaman yanında İsa Beğ'in verdiği keskin ve benzersiz kılıç, koynunda da bir fermanla bir mektup vardı. Ferman yine bir aldatmaca idi. Çakır'ın sözde ulak vazifesi gördüğüne halkı inandırmak için yazılmış bulunuyordu. Mektup ise Balâ Hatun'a idi. Birkaç satırla durum anlatılıyor ve Çakır'ın kendisini selâmete ulaştıracağı söyleniyordu. Evet, yalnız birkaç satır... En tehlikeli maceraya atılırken, ölüme giderken veya veda ederken bile birkaç satır... Osmanoğulları çok konuşmasını sevmedikleri gibi, uzun yazmaktan da hoşlanmazlardı. Osmanoğulları büyük iş yaparlar, fakat bundan bahsetmezlerdi.

Çakır, İsa Beğ'in verdiği keseden harcayarak bir köyden aldığı kağınının üstünü başka bir köyde kalın keçelerle örttü. Üçüncü bir köyde İsa Beğ içinmiş gibi kağına un, bulgur, elma kaku doldurdu. Dördüncü bir köye giderken un torbalarını bir dereye attı ve köyden birkaç temiz şilte ve yastık alarak kağına yerleştirdi. Köylerden akşam olurken yola çıkıyor, gece karanlığında yol değiştirerek gayesine doğru ilerliyordu.

Balâ Hatun'un oturduğu köye varmadan bir gün önce, tam öğle vakti bir orman kıyısında üç dervişe rasladı... Acayip suratlı, acayip kılıklı adamlardı. Bu soğukta göğüs bağı açık geziyorlardı. İkisinde saç sakal birbirine karışmıştı. Hele bir tanesi iri yarı ve korkunç bir şeydi. Kalın sopasını kaldırarak:

- "Dur, sipahi!" diye bağırdı.

Çakır, durdu. Aynı zamanda:

- "Ben sipahi değilim!" diye cevap verdi.

İri derviş, ormanda uğuldayan bir sesle:

- “Sipahisin!” dedi. “Saklama! Bozlak Baba’dan sır saklanmaz.”

Çakır, bir belâya çatmak üzere olduğunu anlamıştı. Çevresine bakındı. Kağnıya bir zarar gelmesinden korkuyordu. Derviş, sanki Çakır’ın aklından geçenleri anlamış gibi tekrar gürlledi:

- “Sipahi! Kağnıda ne var, söyle! Bozlak Baba’dan sır saklanmaz.”

Çakır’ın gözü kızıverdi:

- “Bozlak Baba kim?” diye sordu.

Derviş, elini çıplak göğsüne gayet sert bir vuruşla vurarak:

- “Benim, ben!” dedi.

- “Anladık. Ne istiyorsun?”

Derviş, sopasını kaldırarak kağnıya uzattı:

- “Kağnıda ne var?”

- “Azık!”

- “Mektubu ver!...”

Damdan düşercesine söylenen bu söz Çakır’ı bir hoplattı:

- “Bre aptal! Sen aklını mı kaçırdın? Sana azık var, diyorum; mektup istiyorsun. Yoksa azıkla değil de kâğıt yemekle mi doyuyorsun?”

Derviş, bu sözleri işitmemiş gibiydi! Çakır’ı iyice korkutan şu sözleri bağırarak söyledi:

- “Koynundaki mektubu ver!”

İş sarpa sarmıştı. Derviş keramet sahibiydi. Yoksa Çakır’ın koynundaki gizli mektubu nereden bilecekti? Çakır, atın üzerinde dizlerinin titrediğini hissetti. Balâ Hatun’u içine yerleştirip sütanasının köyüne götüreceği kağnı olmasa hemen mahmuz vurup dörtnala kaçardı. Fakat şu kağnı o kadar mühimdi ki onu bırakmaktansa ölüme razıydı. Bu düşünceyle kendisini toparlayarak bağırdı:

- “Yıkıl önümden, uğru kılıklı herif!”

Derviş yine oralı değildi. Sopasını tehditkâr bir şekilde sallayarak yeniden gürlledi:

- “İsa Beğ’in çaşıtı sipahi!... Koynundaki mektubu ver!...”

Bu sözler üzerine Çakır’ın beyninde bir şimşek çaktı: Bu dervişler Yıldırım Bayazıd oğlu Mehmed Beğ’in adamlarıydı. Mehmed Beğ, bütün Osmanlı ülkesine, ta Edirne’ye kadar her çeşitten insanlar yollayarak propagandaya giriştiği gibi, demek ki İsa Beğ ülkesinin göbeğine kadar da adam sokmuştu. Bu düşünce Bozlak Baba’nın kera- metinden doğan korkuyu Çakır’ın yüreğinden sildi. Aynı zamanda derviş, atın gemini tutarak cümlesini tekrarladı:

- “Mektubu ver!”

Öteki iki derviş üç dört adım geride taş gibi hareketsiz duruyorlardı. Çakır, kafası iyice kızmış olduğu halde bir hamlede atından atlayarak dervişin kolunu tuttu:

- “Atımı bırak!” diye bağırdı.

Derviş çok uzun boylu ve iri yarı idi. Çakır’ın başı ancak omuzuna geliyordu. O zaman derviş elini Çakır’ın göğsüne dayayarak şiddetle itti ve Çakır birkaç adım geriye gittikten sonra sırt üstü yere düştü. Zebellâ kılıklı dervişin zebani gibi de kuvvetli olduğu anlaşılıyordu.

Artık ok yaydan çıkmıştı. Top gibi zıplayarak ayağa kalkın Çakır, çevik bir hareketle kepenegini sırtından attı. Yıldırım hızıyla kılıcını sıyırdı. Kaplan gibi ileri atılarak kılıcını savurdu. Bu tam bir sipahi vuruşuydu. O kadar ustaca ve öyle hızla vurulmuştu ki derviş, yere bir kütük gibi düştükten sonradır ki başı gövdesinden ayrılarak yuvarlandı, birkaç adım ötede kaldı.

O zaman umulmadık bir şey daha oldu: Ölen dervişin arkadaşlarından biri ve geride duranı da aynı çeviklikle sırtından abasını attı. Derviş abasının altından da başka bir sipahi çıkmıştı. O da şimşek hızıyla kılıcını çekti ve:

- “Davran bre İsa Beğ çerisi!” diye haykırarak Çakır’ın üzerine atıldı. Kılıçlar havada bir çarpıştı. Ayrıldı; yine çarpıştı.

Artık işin gizli kapaklı tarafı kalmamıştı. Vuruşan iki sipahi de bunu bildiklerini haykırışlarıyla belli ediyorlardı. Çakır, kılıç savururken:

- “Al! İsa Beğ aşkına...” diye bağıyor, karşısındaki hamle yaparken:

- “Al! Mehmed Beğ aşkına!” diye karşılık veriyordu.

Ormanın kıyısında vuruşan sanki iki tımarlı değil de iki ordu idi. Öyle bir gayret ve istekle kılıç savuruyor, öyle bir inatla çarpışıyorlardı ki gören, bir meydan savaşının sonucu bu iki kişinin dövüşüne bağlı sanırdı.

Vuruş uzadıkça iki sipahi övünmeğe ve birbirini kızdırmağa da başladılar. Çakır havada döndürdüğü kılıcını düşmanına indirirken:

- “Bana Barakoğlu Çakır derler!” diye haykırdı.

Beriki onun hamlesini çeldikten sonra kendisi saldırdı ve:

- “Bana da Çaparoğlu Çakır derler!” diye bağırdı.

Demek ki vuruşanlar adaştı.

Barakoğlu Çakır yeniden bir vuruş yaptı ve:

- “Senin gibi adaş olmaz olsun!” diye gürlledi.

Öteki hemen karşılık verdi:

- “Beğenmedinse adını değiştir!”

Fakat ad değiştirmeye lüzum kalmadı: İsa Beğ’in Çakır, kılıcını Mehmed Beğ’in Çakır’ına değdirmesini bildi. Boynu ile omuzu arasına kılıç yiyen Çaparoğlu, önce dimdik durdu. Sonra yüzünü hafifçe göğ'e kaldırdı. Daha sonra, kılıcını sımsıkı kavramış olduğu halde devrildi.

Çakır, düşen adaşına bakmağa vakit bulamadan acı bir at kişnemesiyle gözlerini atına çevirdi. Gördüğü manzara şuydu: Öteki derviş, Çakır’ın atına binmişti. Usta bir binici sürüşü ile oradan uzaklaşmağa çalışıyor, fakat sâdik

at gitmek istemeyerek şahlanıyor ve kişniyordu. Derviş, dizginle yürütemediği atı, kalın sopasıyla sürmek için habire vuruyordu. Canı yanan at, beş on adım koşuyor sonra durarak yeniden dönüyor, kişniyor, direniyordu.

Çakır çok düşünmedi. Kılıcını atarak birkaç adım koştu. Sadağından çektiği oku yayına yerleştirip gezledi, atın nal sesi ve kişnemeleri arasında bir ok vınlayışı duyuldu... Arkasından okla delinmiş dervişin kaskatı yere yuvarlandığı görüldü.

Sâdik hayvan koşarak sahibinin yanına geldi. Çakır yorgun, soluyordu. Bir dakika atına dayanarak geniş geniş nefes aldı. Sonra onu okşayarak ölen sipahiye yaklaştı. Silâhlarını topladı. Üstünü aradı. Cepkeninin içindeki boynuna bağlı deri torbada dürülmüş bir kâğıt buldu. Bu, Mehmed Beğ'in bir buyrultusu idi. Kâğıdın verildiği Çakır'ın kendi adamı olduğunu, istediklerinin yapılmasını bildiriyordu. Üstünde tuğrası, altında imzası vardı. "Çakır" adının buyrultuda yazılı olması Çakır'ı sevindirdi. Öteki Çakır için verilen kâğıt kendi işine yarayabilirdi. Bunu koynuna yerleştirdi,

İki dervişle sipahinin ölülerine baktıktan sonra "İsa Beğ uğruna..." diye mırıldandı. Atına atlayarak kağnıyı yürütmeye başladı ve hedefine doğru ilerledi.